

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾
z dnia..... 2013 r.

**w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis
w formie gwarancji spłaty kredytów**

Na podstawie art. 34a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2012 r. poz. 657 oraz z 2013 r. poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy de minimis, w formie gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowego programu społeczno - gospodarczego, o którym mowa w art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

2. Pomoc jest udzielana jako pomoc de minimis, zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5 oraz 157 z 24.06.2010, str. 18).

§ 2. Pomoc de minimis udzielana w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych podlega sumowaniu z każdą inną pomocą oraz pomocą z budżetu Unii Europejskiej, udzielaną przedsiębiorcy, niezależnie od jej formy oraz źródła, i nie może przekroczyć dopuszczalnej intensywności pomocy, określonej w przepisach mających zastosowanie przy udzielaniu pomocy innej niż pomoc de minimis.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

§ 3.1. Łączna wartość pomocy de minimis, wyrażona za pomocą ekwiwalentu dotacji brutto, nie może przekroczyć w bieżącym roku oraz dwóch poprzedzających go latach podatkowych równowartości 200 000 euro, a w sektorze transportu drogowego 100 000 euro.

2. Ekwiwalent dotacji brutto wynosi 13,33 % kwoty udzielonej gwarancji.

§ 4.1. Pomoc de minimis jest udzielana mikroprzedsiębiorcom oraz małym lub średnim przedsiębiorcom w formie udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego gwarancji spłaty kredytów.

2. Gwarancja obejmuje nie więcej niż 60% kwoty kredytu.

3. Gwarancja może obejmować kredyty wchodzące w skład portfela kredytów, stanowiącego zbiór pojedynczych kredytów, dla którego łączną kwotę limitu gwarancji udzielanych na określony czas określa umowa zawarta pomiędzy Bankiem Gospodarstwa Krajowego a bankiem kredytodawcą.

§ 5.1. Gwarancja jest udzielana na wniosek mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy składany do banku kredytodawcy.

2. Wniosek o udzielenie gwarancji zawiera informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.²⁾).

3. Do wniosku o udzielenie gwarancji dołącza się zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

4. Zabezpieczenie udzielonej gwarancji stanowi weksel własny in blanco wystawiony przez mikroprzedsiębiorcę, małego lub średniego przedsiębiorcę na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego.

5. W przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 3, Bank Gospodarstwa Krajowego może powierzyć w drodze umowy, wykonywanie niektórych czynności, przewidzianych dla podmiotu udzielającego pomocy zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej bankowi kredytodawcy.

6. Dniem udzielenia pomocy de minimis jest data wpisania kredytu do gwarantowanego portfela.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 83, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. Nr 233, poz. 1381.

§ 6. Opłata prowizyjna za udzielenie gwarancji jest niższa od opłaty prowizyjnej pobieranej według stawek rynkowych lub nie jest pobierana.

§ 7. Rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2013 r.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 34a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2012 r. poz. 657 oraz z 2013 r. poz.....), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z ww. przepisem, minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy *de minimis*, w ramach rządowych programów społeczno - gospodarczych, o których mowa w art. 34a ust. 1 ustawy, w formie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego („BGK”), uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w programach rządowych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania pomocy, a także zapewnienia przejrzystości jej udzielania i zgodności z rynkiem wewnętrznym.

Rządowe programy społeczno - gospodarcze, o których mowa powyżej, obejmują w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,
 - 2) infrastrukturalne,
 - 3) związane z rozwojem sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Na podstawie art. 34 ust. 1a ustawy BGK może udzielać, w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*. Przepis ten został wprowadzony ustawą z dnia 2013 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. poz.), celem umożliwienia BGK znacznego rozszerzenia działalności poręczeniowej i gwarancyjnej poprzez udzielanie jej jako pomoc publiczna lub pomoc *de minimis*.

Przed ostatnią nowelizacją ustawy, BGK mógł, zgodnie z art. 34a ust. 1 ustawy, udzielać przedsiębiorcom, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji na zasadach rynkowych lub ewentualnie w formie indywidualnej pomocy publicznej, na podstawie przyjętego w dniu 19 maja 2009 r. przez Radę Ministrów Programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” (wraz ze zm.) oraz umowy zawartej pomiędzy Skarbem Państwa, reprezentowanym przez Ministra Finansów, a BGK

Zgodnie z obowiązującymi w Unii Europejskiej przepisami, działaniem determinującym możliwość udzielania przez BGK pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie gwarancji lub poręczeń jest przygotowanie programu pomocowego.

Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.), ilekroć w tej ustawie jest mowa o programie pomocowym, należy przez to rozumieć akt normatywny spełniający przesłanki, o których mowa w art. 1 lit. d rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz. Urz. WE L 83 z 27.03.1999). Program pomocowy powinien mieć zatem formę, wskazanego w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, aktu normatywnego, tj. np. rozporządzenia.

Jednocześnie, zaznaczyć należy, iż niniejsze rozporządzenie, stanowić będzie program pomocowy przewidujący udzielanie pomocy, której nie dotyczy obowiązek notyfikacji Komisji Europejskiej. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy

de minimis podlega wyłącznie zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Jak zaznaczono powyżej, niniejszy projekt rozporządzenia został przygotowany na podstawie delegacji ustawowej wprowadzonej wspomnianą ustawą *o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (art. 34a ust. 3 pkt 2 ustawy).

Zgodnie z § 1 ust. 1 projektu rozporządzenia określa szczegółowe warunki oraz tryb udzielania pomocy *de minimis*, w formie gwarancji BGK w ramach rządowego programu społeczno - gospodarczego, o którym mowa w art. 34a ust. 1 ustawy, czyli aktualnie ww. Programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”, z późn. zm.

W § 1 ust. 2 sprecyzowano natomiast, iż określona w projekcie rozporządzenia pomoc *de minimis* jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5 oraz 157 z 24.06.2010, str. 18), obowiązującego bezpośrednio we wszystkich Państwach Członkowskich Unii Europejskiej w trakcie aktualnej perspektywy finansowej na lata 2007 - 2013.

Pomoc *de minimis* udzielana w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych podlegać będzie sumowaniu z każdą inną pomocą oraz pomocą z budżetu Unii Europejskiej, udzielaną przedsiębiorcy, niezależnie od jej formy i źródła. Nie będzie mogła przekroczyć dopuszczalnej intensywności pomocy, określonej w przepisach mających zastosowanie przy udzielaniu pomocy innej niż pomoc *de minimis* (§ 2 projektu).

Zgodnie z § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia, łączna wartość pomocy *de minimis*, wyrażona za pomocą ekwiwalentu dotacji brutto, nie będzie mogła przekroczyć, w bieżącym roku oraz dwóch poprzedzających go latach podatkowych, równowartości 200 000 euro, natomiast w sektorze transportu drogowego 100 000 euro. Przyjęcie takiego ograniczenia kwotowego wynika z przepisów art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. U. UE L 379/5 z 28.12.2006, str.5). Jednocześnie, należy zwrócić uwagę na fakt, iż to rozporządzenie Komisji określa również, że pomoc indywidualną w ramach gwarancyjnego programu pomocowego przyznawaną podmiotowi gospodarczemu (mikroprzedsiębiorcy, małemu i średniemu przedsiębiorcy), uznaje się za przejrzystą pomoc *de minimis* wyłącznie wówczas, gdy zagwarantowana część kredytu zaciągniętego przez taki podmiot nie przekracza kwoty 1.500.000 euro oraz odpowiednio w sektorze transportu drogowego - 750.000 euro (art. 2 ust. 4 lit. d rozporządzenia Komisji). Wynika stąd, iż ekwiwalent dotacji brutto dla gwarancji, o których mowa w projekcie rozporządzenia, wynosi 13,33 % kwoty gwarancji (§ 3 ust. 2 projektu rozporządzenia).

Na podstawie niniejszego rozporządzenia pomoc *de minimis* będzie udzielana na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, na ich wniosek składany do banku kredytodawcy, w formie gwarancji BGK spłaty kredytów zaciągniętych przez tych przedsiębiorców (§ 4 ust. 1 i § 5 ust. 1 projektu rozporządzenia).

Zgodnie z § 5 ust. 2 projektu rozporządzenia, wniosek o udzielenie gwarancji, o którym mowa powyżej, zawiera informacje wskazane w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy *o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*. Dołącza się do niego także zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w pkt 1 ww. przepisu (§ 5 ust. 3 projektu).

Zgodnie z § 4 ust. 2 projektu rozporządzenia wspomniana gwarancja obejmować będzie nie więcej niż 60% kwoty kredytu.

Zgodnie z art. 2 ust. 4 lit. d rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis*, wartość gwarancji udzielonej zgodnie z przepisami tego rozporządzenia nie może przekroczyć 80% wartości kredytu lub pożyczki, których spłatę zabezpiecza.

Jednocześnie mając na uwadze, iż w chwili obecnej kwota jednostkowego poręczenia spłaty kredytu udzielonego w ramach portfelowej linii poręczeniowej (PLP) lub jednostkowej gwarancji udzielonej w ramach portfelowej linii gwarancyjnej (PLG), (tj. instrumentów ujętych w ww. Programie „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”), nie może przekroczyć 60% wartości kredytu, proponuje się również zastosowanie analogicznego ograniczenia poziomu gwarancji w przypadku portfelowej linii gwarancyjnej *de minimis* (PLD).

Ponadto, planuje się w omawianym przypadku wykorzystanie potencjału lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych, polegające na łączeniu 60% gwarancji udzielanej w ramach portfelowej linii gwarancyjnej *de minimis* (PLD), z 20% poręczeniem funduszu poręczeniowego udzielanym na warunkach rynkowych.

Dodać należy również, iż w toku prac nad projektem ostatniej nowelizacji ustawy, BGK, uwzględniając swoje doświadczenia we współpracy z bankami w ramach działalności poręczeniowej, wskazał, iż warunkiem efektywnego wdrożenia programu pomocowego na szeroką skalę jest wykorzystanie mechanizmu gwarancji lub poręczeń udzielanych w ramach linii portfelowych.

Gwarancje portfelowe udzielane są na mocy umowy zawierającej upoważnienie udzielane bankowi kredytującemu przez gwaranta do samodzielnego obejmowania gwarancjami kredytów spełniających warunki ściśle określone w umowie portfelowej linii gwarancyjnej.

Zgodnie z § 4 ust. 3 projektu, gwarancja BGK będzie mogła obejmować kredyty wchodzące w skład portfela kredytów, stanowiącego zbiór pojedynczych kredytów. Łączną kwotę limitu udzielanych na określony czas gwarancji dla ww. zbioru, określi umowa między BGK a bankiem kredytodawcą. Jednakże, wykonywanie niektórych czynności, przewidzianych dla podmiotu udzielającego pomocy, zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (np. weryfikowanie kryteriów dopuszczalności pomocy, wystawianie zaświadczeń o udzielonej pomocy), BGK może powierzyć w drodze umowy, bankowi kredytodawcy (§ 5 ust. 5 projektu).

Dniem udzielenia pomocy *de minimis* będzie data wpisania kredytu do gwarantowanego portfela (§ 5 ust. 6 projektu).

Zabezpieczeniem udzielonej gwarancji będzie, wystawiony na rzecz BGK, przez mikroprzedsiębiorcę, małego lub średniego przedsiębiorcę, weksel własny *in blanco* (§ 5 ust. 4 projektu).

Data kończąca okres stosowania projektowanego rozporządzenia będzie 31 grudnia 2013 r.

Powyższe wynika z faktu, iż przepisy rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1198/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz.U.UE.L.06.379.5), stosuje się do 31 grudnia 2013 r., jednakże prawdopodobnym wydaje się, iż w 2014 r. obowiązywać będzie nowe, analogiczne rozporządzenie Komisji (WE), czego skutkiem może być rozważenie zasadności wydania przez Ministra Finansów nowego aktu wykonawczego lub przedłużenie okresu stosowania projektowanego rozporządzenia, w razie takiej konieczności.

Projektodawca zakłada, iż rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (§ 8).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów prawnych i niektórych innych aktów normatywnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

W ocenie projektodawcy, w pełni zasadne jest ustalenie dnia wejścia w życie rozporządzenia na dzień wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (data wejścia w życie projektu zostanie uzupełniona, kiedy znane będą dane promulgacyjne ww. nowelizacji, a tym samym dzień jej wejścia w życie). Ustawa o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne wejdzie w życie po upływie czternastu dni od dnia jej ogłoszenia.

Mając na uwadze cel regulacji i jej priorytetowy charakter, określenie terminu wejścia w życie przedmiotowego projektu rozporządzenia w powyższy sposób jest zgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego. Przemawia za tym także ważny interes państwa.

Biorąc pod uwagę konieczność pokrywania przez BGK ryzyka działalności bankowej ponoszonego w związku z realizacją programów rządowych polegających na udzielaniu poręczeń i gwarancji, ostatnią nowelizacją ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych został zobowiązany do przekazywania środków na zwiększenie funduszu statutowego banku, z uwzględnieniem konieczności pokrycia przez bank takiego ryzyka (art. 34d ust.1 ustawy).

Należy również zauważyć, iż dla gwarancji udzielanych w ramach programów pomocy *de minimis*, nie jest wymagane, zgodnie z *Obwieszczeniem Komisji* z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz. Urz. WE C 155/10 z 20.6.2008), samofinansowanie się programu gwarancyjnego poprzez zastosowanie wynagrodzenia odpowiadającego stawkom rynkowym, które m.in. pokrywają ryzyko związane z udzieleniem gwarancji.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, w celu zapewnienia przedsiębiorcom szerszego dostępu do kapitału, w pierwszym roku obowiązywania planowanego programu *de minimis*, z tytułu udzielanych gwarancji nie będzie pobierana opłata prowizyjna (w kolejnych latach opłata taka byłaby pobierana w wysokości niższej niż stawki rynkowe). Realizację przepisów unijnych w przedmiotowym zakresie, a także ww. założeń, zapewnia brzmienie § 6 projektu, zgodnie z którym opłata prowizyjna za udzielenie gwarancji jest niższa od opłaty prowizyjnej pobieranej według stawek rynkowych lub nie jest pobierana. Warunki pobierania opłaty prowizyjnej za udzielenie gwarancji określi umowa, o której mowa w art. 34b ust. 2 ustawy.

Z uwagi na powyższe, w celu umożliwienia BGK sfinansowania kosztów i wydatków udzielania pomocy w ramach ww. programu *de minimis*, ostatnią nowelizacją ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych został zobowiązany także do przekazywania BGK środków na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych gwarancji. Pozwoli to na pełne sfinansowanie obciążeń BGK, związanych z realizacją programu, w tym w szczególności kosztów operacyjnych,

nakładów związanych z dochodzeniem roszczeń z tytułu wypłaconych gwarancji i innych koniecznych wydatków (art. 34d ust. 1a ustawy).

Warunki i terminy przekazywania tych środków oraz szczegółowe warunki i tryb udzielania gwarancji, a także warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych gwarancji, na podstawie ustawy (art. 34b ust. 2), określi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK.

Prognozy, odnoszące się do okresu działania niniejszego programu *de minimis*, dotyczące wydatków budżetowych związanych z jego funkcjonowaniem, zostały zaprezentowane w uzasadnieniu do ostatniej zmiany ustawy.

Zgodnie z powyższym, szacuje się, że przy założeniu udzielenia w pierwszym roku obowiązywania programu *de minimis* gwarancji w wysokości do 5 mld zł, proporcjonalnym rozkładzie zapadalności zobowiązań objętych tymi gwarancjami w kolejnych latach, oraz przy szkodowości tych gwarancji nie przekraczającej w pierwszym roku 3,7%, a w kolejnych dwóch latach 6,2%, potencjalne wydatki budżetowe, pokrywające wypłaty z gwarancji, wynieść mogą: w pierwszym roku ok. 156 mln zł, a w dwóch kolejnych latach odpowiednio ok. 165 mln zł oraz ok. 77 mln zł.

W praktyce jednak może okazać się, iż okres udzielania kolejnych gwarancji, a także harmonogram spłaty zobowiązań, ulegnie przesunięciu w czasie – tzn. może on ulec zarówno przyspieszeniu, np. na skutek wypowiedzenia przez banki kredytów, objętych gwarancjami BGK, jak i opóźnieniu na skutek innego harmonogramu spłaty tych kredytów. Inna może okazać się również szkodowość tego instrumentu, jak i faktyczna akcja gwarancyjna.

Ponadto, udzielenie np. przez BGK, w pierwszym roku funkcjonowania programu *de minimis*, gwarancji na rzecz banków komercyjnych spłaty zobowiązań o niskim ryzyku ich spłaty nie może wpłynąć na zdolność tego banku do wypełnienia swoich zobowiązań jako gwaranta, w przypadku istotnego pogorszenia sytuacji finansowej dłużnika na skutek zjawisk kryzysowych w gospodarce, w roku kolejnym. Ponadto, nawet całkowite zaprzestanie udzielania przez BGK kolejnych gwarancji w ramach programu pomocy *de minimis*

nie wykluczy sytuacji konieczności poniesienia przez bank wydatków, które powinny zostać pokryte z budżetu państwa w roku kolejnym na skutek udzielonych w okresie wcześniejszym gwarancji.

Dodatkowo, jak wskazano powyżej, minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie zobowiązany do pokrycia także innych kosztów i wydatków BGK związanych z udzielaniem gwarancji, które łącznie nie powinny przekroczyć wysokości ok. 27 mln zł.

Odnosząc się ponownie do uzasadnienia ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, zaznaczyć trzeba, iż zawarto tam również informację, iż wskazane powyżej wydatki budżetowe nie mieszczą się w zakresie wydatków wyszczególnionych w art. 112a ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), tj. tzw. wydatków sztywnych, zatem w tym przypadku nie znajdował zastosowania art. 112c pkt 2 tej ustawy, zgodnie z którym w okresie od dnia skierowania do Rzeczypospolitej Polskiej zaleceń, o których mowa w art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do dnia ich uchylecia Rada Ministrów nie może przyjmować projektów ustaw m.in. powodujących zwiększenie wydatków, o których mowa w art. 112a ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*. Ewentualne wydatki budżetowe, o których mowa, są planowane w ramach puli wydatków ogółem, przy utrzymaniu zasady, iż suma wydatków objętych regułą (art. 112a ustawy o *finansach*

publicznych), obejmującą wydatki elastyczne i wszystkie nowe wydatki nie wzrosnie więcej niż o wskaźnik CPI +1.

Ewentualne maksymalne wydatki budżetowe w poszczególnych latach, związane z przekazywaniem BGK środków na pokrycie kosztów i wydatków w związku z udzielanymi gwarancjami, będą wypadkową wielu zmiennych, których ustalenie aktualnie nie jest możliwe. Jednoznaczne określenie limitów wydatków jednostek sektora finansów publicznych oraz skutecznych mechanizmów korygujących, o czym mowa w przepisie art. 50 ust. 1a pkt 1, 1b, 4 i 5 ustawy *o finansach publicznych*, dotyczącym określania w projektach ustaw maksymalnego limitu wydatków jednostek sektora finansów publicznych, organu monitorującego wykorzystanie limitu, a także towarzyszących temu limitowi mechanizmów korygujących, w ocenie projektodawcy nie było możliwe także w projekcie ostatniej nowelizacji ustawy.

Co więcej, sztywne ograniczenie wysokości wydatków budżetowych w związku z planowanymi do udzielenia przez BGK gwarancjami mogłoby spowodować podważenie wiarygodności BGK jako gwaranta tych zobowiązań i wpłynąć na brak zainteresowania sektora bankowego wprowadzeniem nowego instrumentu do oferty banków na skutek negatywnej oceny ryzyka. Niemożliwe mogłoby się okazać zatem osiągnięcie celu ostatniej zmiany ustawy oraz niniejszego projektu, jakim jest zwiększenie dostępu do kapitału dla MŚP poprzez zachęcenie banków komercyjnych do zwiększenia akcji kredytowej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), dlatego też projekt nie podlega procedurze notyfikacji.

Zakres regulacji nie podlega harmonizacji z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Cel wprowadzanej regulacji:

Celem projektu jest określenie warunków udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego („BGK”) pomocy *de minimis*, w formie gwarancji w ramach rządowych programów społeczno - gospodarczych, o których mowa w art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz. U. z 2012 r. poz. 657 oraz z 2013 r. poz.), a w konsekwencji przede wszystkim zwiększenie dostępu do kapitału dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców poprzez zachęcenie banków komercyjnych do zwiększenia akcji kredytowej z uwagi na zapewnienie zabezpieczenia spłaty udzielanych kredytów gwarancjami BGK. Przewiduje się, że dzięki uruchomieniu programu banki będą mogły udzielić dodatkowo kredytów na kwotę ok. 8,3 mld zł w pierwszym roku realizacji programu pomocy *de minimis*.

2. Podmioty, na które oddziałuje regulacja:

Projektowane rozporządzenie, będzie oddziaływać na BGK, będące kredytodawcami banki, a przede wszystkim mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, czyli podmioty realizujące, bądź korzystające z programu pomocy *de minimis*.

3. Konsultacje społeczne:

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez BGK oraz Związek Banków Polskich.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Zobowiązanie ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ostatnią nowelizacją ustawy *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne*, do przekazywania w związku z realizacją rządowego programu społeczno – gospodarczego, polegającego na udzielaniu pomocy *de minimis* w formie gwarancji BGK:

- środków na zwiększenie funduszu statutowego BGK, mając na względzie konieczność pokrycia ryzyka działalności bankowej ponoszonego przez ten bank w związku z realizacją tego programu oraz
- środków na pokrycie kosztów i wydatków BGK związanych z udzielaniem gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych przez BGK gwarancji,

będzie miało wpływ na budżet państwa, bowiem faktyczne przekazanie ww. środków stanowić będzie wydatek budżetowy.

Zakładając udzielenie w pierwszym roku obowiązywania programu, gwarancji w wysokości do 5 mld zł oraz przy założeniu, że wskaźnik szkodowości tych gwarancji, prognozowany w oparciu o historyczne dane działalności poręczeniowej BGK i funduszy poręczeniowych, nie przekroczy w pierwszym roku 3,7%, a w kolejnych latach, ze względu na ewentualne zjawiska kryzysowe uległby pogorszeniu do poziomu 6,2%, potencjalne wydatki budżetowe na pokrycie wypłat z gwarancji wynieść mogą: w pierwszym roku ok. 156 mln zł, a w kolejnych dwóch latach odpowiednio ok. 165 mln zł oraz ok. 77 mln zł.

Ponadto, minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie zobowiązany do pokrycia innych kosztów i wydatków BGK związanych z udzielaniem gwarancji, które łącznie nie powinny przekroczyć wysokości ok. 27 mln zł.

Wydatki budżetowe z powyższego tytułu będą uwzględniane w ustawach budżetowych na kolejne lata.

Jednocześnie udzielenie przez BGK gwarancji na poziomie 5 mld zł, przy założeniu zachowania wysokości wskaźnika adekwatności kapitałowej BGK na poziomie 12%, oznaczać będzie konieczność przeznaczenia przez BGK kapitałów w wysokości 450 mln zł na udzielenie tych gwarancji.

Jeżeli gwarancje osiągnęłyby poziom 5 mld zł, przy założeniu objęcia tymi gwarancjami 60% kwoty kredytu, możliwe byłoby wygenerowanie akcji kredytowej na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, na kwotę 8,3 mld zł. Rzeczywiste wyniki BGK w tym zakresie zależą będą od popytu przedsiębiorców na gwarantowane kredyty, co z kolei zależą będzie m.in. od intensywności negatywnych zjawisk w gospodarce i na rynkach finansowych.

Program pomocy *de minimis* w formie gwarancji spłaty kredytów ma na celu istotne zwiększenie dostępności usług poręczeniowo - gwarancyjnych BGK.

Projektowana regulacja, poprzez zapewnienie przedsiębiorcom większej dostępności do kredytów w celu zachowania płynności i ciągłości w prowadzonej działalności, powinna zminimalizować negatywne skutki ewentualnego spowolnienia gospodarczego, poprawić zdolność przedsiębiorców do rozwoju, a także pozytywnie wpłynąć na utrzymanie miejsc pracy.

W chwili obecnej, pomoc *de minimis* w formie poręczeń i gwarancji udzielana w oparciu o środki pomocowe UE (dofinansowanie za pośrednictwem Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Regionalne Programy Operacyjne, inicjatywa JEREMIE) ma na celu wspieranie potrzeb inwestycyjnych i rozwojowych mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców („MŚP”). Gwarancje BGK, które będą udzielane w formie pomocy *de minimis*, zostaną ukierunkowane na wspieranie bieżących potrzeb MŚP (kredyty obrotowe, kredyty w rachunku bieżącym). W ten sposób gwarancje BGK będą w stanie zapobiegać zagrożeniom dla finansowania bieżącego obrotu MŚP na skutek zjawisk kryzysowych na rynkach finansowych. Nie powstanie konkurencja pomiędzy programami pomocowymi wspomaganymi przez UE a programem gwarancyjnym BGK, programy te będą dla siebie komplementarne.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało natomiast wpływu na budżety pozostałych jednostek sektora finansów publicznych oraz jednostek samorządu terytorialnego.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy:

Realizacja projektu może w pozytywny sposób wpłynąć na rynek pracy. Dzięki przewidywanemu wzrostowi akcji gwarancyjnej, a w konsekwencji zwiększeniu dostępności kapitału dla przedsiębiorców, projektowana regulacja powinna mieć pozytywny wpływ na zatrudnienie w sektorze MŚP.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Projektowane rozporządzenie powinno wywrzeć pozytywny wpływ na konkurencyjność polskiej gospodarki. Jej celem jest umożliwienie udzielania przez BGK pomocy *de minimis*, z wykorzystaniem gwarancji, na szeroką skalę, a tym samym ułatwienie dostępu do kapitału podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w Polsce, co powinno poprawić ich zdolność do rozwoju, a co za tym idzie innowacyjność i konkurencyjność na rynku.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny:

Projektowana regulacja wpłynie pozytywnie na zmianę sytuacji podmiotów gospodarczych, głównie MŚP, a tym samym na rozwój regionalny.